

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Vilniaus verslo kolegija
STUDIJŲ PROGRAMOS TAIKOMOJI ANGLŲ KALBA
(valstybinis kodas - 653Q31003)
VERTINIMO IŠVADOS

**EVALUATION REPORT
OF APPLIED ENGLISH LANGUAGE (*state code - 653Q31003*)
STUDY PROGRAMME
at Vilnius Business College**

Experts' team:

1. Prof. dr. Janis Silis (team leader) *academic,*
2. Prof. dr. Danica Škara, *academic,*
3. Prof. dr. Josef Schmied, *academic,*
4. Ms Jolita Butkienė, *academic,*
5. Ms Kamilia Puncevič, *students' representative.*

Evaluation coordinator –

Ms Kristina Selezniowa

Išvados parengtos anglų kalba
Report language – English

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Taikomoji anglų kalba
Valstybinis kodas	653Q31003
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis	Anglų filologija
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirma
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė -3 metai, Ištęstinė - 4 metai
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Anglų kalbos profesinis bakalaurus
Studijų programos įregistruavimo data	2007 10 01

INFORMATION ON EVALUATED STUDY PROGRAMME

Title of the study programme	Applied English Language
State code	653Q31003
Study area	Humanities
Study field	English Philology
Type of the study programme	College
Study cycle	First
Study mode (length in years)	Full-time (3), part-time (4)
Volume of the study programme in credits	180
Degree and (or) professional qualifications awarded	Professional Bachelor in English Language
Date of registration of the study programme	2007 10 01

CONTENTS

I. INTRODUCTION.....	4
1.1. Background of the evaluation process	4
1.2. General	4
1.3. Background of the HEI/Faculty/Study field/ Additional information	4
1.4. The Review Team	5
II. PROGRAMME ANALYSIS	6
2.1. Programme aims and learning outcomes.....	6
2.2. Curriculum design	7
2.3. Teaching staff	8
2.4. Facilities and learning resources	10
2.5. Study process and students' performance assessment.....	12
2.6. Programme management	14
III. RECOMMENDATIONS.....	16
IV. SUMMARY	17
V. GENERAL ASSESSMENT	18

I. INTRODUCTION

1.1. Background of the evaluation process

The evaluation of on-going study programmes is based on the **Methodology for evaluation of Higher Education study programmes**, approved by Order No 1-01-162 of 20 December 2010 of the Director of the Centre for Quality Assessment in Higher Education (hereafter – SKVC).

The evaluation is intended to help higher education institutions to constantly improve their study programmes and to inform the public about the quality of studies.

The evaluation process consists of the main following stages: *1) self-evaluation and self-evaluation report prepared by Higher Education Institution (hereafter – HEI); 2) visit of the review team at the higher education institution; 3) production of the evaluation report by the review team and its publication; 4) follow-up activities.*

On the basis of external evaluation report of the study programme SKVC takes a decision to accredit study programme either for 6 years or for 3 years. If the programme evaluation is negative such a programme is not accredited.

The programme is **accredited for 6 years** if all evaluation areas are evaluated as “very good” (4 points) or “good” (3 points).

The programme is **accredited for 3 years** if none of the areas was evaluated as “unsatisfactory” (1 point) and at least one evaluation area was evaluated as “satisfactory” (2 points).

The programme **is not accredited** if at least one of evaluation areas was evaluated as “unsatisfactory” (1 point).

1.2. General

The Application documentation submitted by the HEI follows the outline recommended by the SKVC. Along with the self-evaluation report and annexes, the following additional documents have been provided by the HEI before, during and/or after the site-visit:

No.	Name of the document
1.	A pdf. file “VBC graduates”.
2.	An MS Word file “Lecturers in the <i>Applied English Language</i> Study Programme”.
3.	Additional reviews from VBC graduates who were unable to participate in the meeting with the experts’ team because they work or study abroad.

1.3. Background of the HEI/Faculty/Study field/ Additional information

Vilnius Business College (hereinafter - VBC) is a private institution founded in 1989 as one of the first non-state higher education institutions. It is now a graduate accredited school with the approval to grant Bachelor’s Degrees in the fields of study of philology, informatics, management and business administration started its business in 1989 as one of the first non-state higher

education institutions. Currently VBC is an accredited graduate school. The College has been accredited by SKVC in 2014 as a higher education institution, it has the right to grant a Professional Bachelor's Degree for the graduates studying in fields of philology, informatics, management and business administration.

The study programme *Applied English Language* (653Q31003) implemented since 2007. After 5 years of the programme's operation it was renewed in 2012 it was evaluated by an external national-level expert group concluding that programme's renewal has been "successfully accomplished" (SER, p. 5). This is the first time when the programme is being assessed by an international expert group formed by SKVC.

The professional bachelor's programme *Applied English Language* is the responsibility of the Foreign Languages Department. This is one of 3 departments within the Studies Division of the College. The structure of the College provides for self-governing academic activities via an Academic Council acting in accordance with the internal college statutes and the Law on Higher Education and Research.

1.4. The Review Team

The review team was completed according *Description of experts' recruitment*, approved by order No. 1-01-151 of Acting Director of the Centre for Quality Assessment in Higher Education. The Review Visit to HEI was conducted by the team on *10/03/2016*.

1. **Prof. dr. Janis Silis (team leader)** *Dpt. of English (Professor), Faculty of Translation Studies (Leading Researcher), position, Ventspils University College, Latvia.*
2. **Prof. dr. Danica Škara,** *University of Split, full professor, Bologna expert, Croatia.*
3. **Prof. dr. Josef Schmied,** *Chair English Language & Linguistics, Chemnitz University of Technology, Germany.*
4. **Ms Jolita Butkienė,** *ISM University of management and Economics, Quality department, Director, Lithuania.*
5. **Ms Kamilia Puncevič,** *MA student in English Philology at Lithuania University of Educational Sciences, Lithuania.*

II. PROGRAMME ANALYSIS

2.1. Programme aims and learning outcomes

One of the successful decisions in the formulation of programme's aims and learning outcomes (hereinafter – LOs) is the combination of language enhancement and management skills development aspects. The programme management and academics use the language component of the programme as a tool of promoting those types of knowledge and skills necessary for graduates to compete in the labour market as international relations specialists, promotion and marketing text generators, text translators and editors in a wide segment of labour market – local and international business, trade, tourism companies etc. the competitiveness is further enhanced by to graduates' proficiency in a range of 7 other foreign languages.

An important role in the formulation of aims and LOs of the programme has been played by the fruitful joint activities of the Self-evaluation report (hereinafter - SER) group, Foreign Languages Department and Study Department and reputable international translation agencies like Skrivanek, Baltijos vertimai, Eurotrados etc, as well as with other social partners – Barclays Technologies Centre and Western Union.

All the information on programmes aims and LOs is publicly available on the College website, as well as on the information and counselling websites mentioned in the SER (p. 6). Definition of the programme's aims (SER, p. 7) reflects the areas and directions of LOs, but it could have been formulated in a more compact manner. At present aspects related to the aims can be found on 3 pages of “Programme objectives and learning outcomes” and 1 page of “Programme structure”: p. 7 (“The programme objectives are aimed at preparing a language specialist able to function professionally in the local and international companies, public and educational institutions as well as business, trade and tourist organizations.”, indirectly on p. 8 in the formulation of LOs 2.4 (“tools of translation”), 2.5 (“[...] while translating”), 2.2 (“[...] while translating and editing texts”), and 2.3 (“Is able to apply different strategies and methods of translation [...]”), on p. 9 (“[...] the programme content organically combines the future specialist’s solid background in the English language and skills in translating and editing”) and on p. 10 in the evaluation area 2. “Programme structure” (“The aim of the Applied English Language (hereinafter – AEL) study programme is to educate professionals who are able to communicate in English and collaborate in the global business environment, to translate from/to English and Lithuanian, and to continuously excel and adapt efficiently to the changing market conditions.”). Putting all this information in one definition could facilitate comprehension of the message for the target

readership – applicants (the potential future students), teaching staff of the secondary schools, general public, social partners and employers, as well as experts evaluating the programme.

LOs of the programme are logically interconnected, but as the intentions of the SER group show that the LOs have to match the study cycle descriptions (Table 2 on pp. 8-9), the numbering of LOs seems somewhat confusing at the first sight (e.g., 2.1 is followed by 2.4, 2.5 – by 2.2., 4.2 – by 3.3 etc.). There is an impression that the list of LOs has originally been arranged according to successive numbering and then rearranged to correspond to the study cycle descriptions.

Absence of the final thesis required by legal acts (see for more details in the Curriculum Design section) has negatively influenced a range of skills necessary for successful competition in the labour market. Thus, social partners pointed out that graduates lack text production and text structuring skills; in this connection they, and also members of the academic staff, expressed the opinion that writing a Bachelor Paper would improve the skills of text writing and structuring, that would facilitate further studies on the Master level. After analysing the final examination papers the Team has concluded that the final examinations difficulty level is lower than can be expected after completing the full study cycle.

In general, the programme's aims and LOs are consistent with the 1st cycle of studies with the appropriate level of the study process, but formulation of the programme's aim needs to be expressed in one compact paragraph. The level of qualifications offered is not on the same level in all positions and therefore it does not fully match to the defined LOs. Therefore the compatibility of the programme' s name, its LOs, content and the qualifications offered need improvement.

2.2. Curriculum design

The curriculum of programme has been planned taking into account its aims and objectives and following the requirements set by the Regulations in Lithuania. However, the Programme does not include a BA thesis and the preparation of students towards it, since the management sees the official regulations as “ambiguous”. This is the reason why the content of the curriculum is not considered as consistent with the type and level of similar studies. This lack of applied academic components raises doubts whether this is appropriate for the achievement of the intended LOs. This also makes it difficult to say that the programme reflects the latest achievements in applied science. Although the teaching staff is obviously able to include research components, these are mainly based on their work in other institutions (see 2.3. below). According to the legal requirements the study programme shall be completed by the assessment of the student's achievements at the examination on the final thesis (projects) or final examinations (where they are required by legal acts), which carry at least 9 credits. Thus the college curriculum does not meet legal requirements and has to be changed

accordingly: the applied research perspective must be included in a BA thesis, this could be directly related to the practical and applied experience in the college-specific internship.

Formally, the curriculum is designed as a typical 3-year BA with 180 ECTS credits, i.e. six semesters spreading over two consecutive years with 30 credits each. Instead of a B.A. thesis, required by Minister's order No V-501 issued on April 9, 2010, stating an obligatory assessment of the student's achievements at "the examination on the final thesis (projects)", it includes only a "Final examination" with nine credits. Final examination, as it emerges from the previously mentioned Minister's order No V-501, is organised only when required by legal acts, but in the case of the programmes under assessment, no such legal acts have been found applicable. In VBC the final examination also includes 15 credits for General study subjects (Psychology, Media, Law) and 30 credits for Internships (and Guided Practice/Final Practice in Translation), which shows the emphasis on very practical skills in the Programme. The four section modules (135 credits) *Modern English*, *Fundamentals in Philology*, *English for Specific Purposes*, and *Translation* show that the study subjects are spread evenly, their themes are not repetitive. This wide spectrum includes „very applied linguistics“, esp. a broad knowledge of language in business contexts, from translation to international cooperation. Students and alumni are happy with this, because they can choose very different career paths afterwards: they may be employable in different sections of a company, but they may have to participate in bridging studies to continue with further academic careers.

It is obvious that "the AEL study programme is constantly updated and enriched to keep up with the pace of time", including the special example of "the subject of *Modern technologies in translation* came as the necessary component of content to round up the translation module alongside the elective course *Localization in translation* and the newly developed course of *Transcreation*" (SER p. 11). The Module Descriptions (Annex 1) are explicit (also for the job-related modules like „Project management“ and „In-company internship“) and include European standard Literature, but also interesting current blogs in the appropriate modules. If the language school components should be supplemented more by academic components, different „how-to-learn“ elements could be strengthened together with project skills; an example would be the report writing after internships, which could combine the reflection of personal experience and advanced writing and editing skills, as social partners suggested.

To conclude, the AEL programme offers an attractive straightforward practical curriculum, it has even found suitable international partners (Annex 10). This meets the requirements, but it does not include the academic small-research component, which is traditionally included in a BA thesis, therefore on the whole the curriculum does not meet the general requirements defined by the Minister's order No V-501 issued on April 9, 2010, meant for the first degree and integrated study programmes. The curriculum offers a wide spectrum of courses of applied English in business

contexts, from translation to international cooperation. Thus the curriculum offers a very broad basis for very different further carriers. The applied academic component is weak, “how-to-study” components could be included more explicitly in various parts of the curriculum. In particular, the text production in the Internship Reports shows clear weaknesses in teaching and resulting student performance.

2.3. Teaching staff

All teachers involved in the VBC programme follow the minimum requirements for having at least master (or equivalent) scientific degree. According to the requirement, no less than a half of teachers must have at least three years of practice in the sphere of the taught subject. In the case of the VBC programme, this minimum requirement is fulfilled: 15 out of 20 study field lecturers (75%) are lecturers-practitioners, two staff members have a PhD degree in the study field under revision. The number as itself of the teaching staff is adequate, particularly due to the low number of students, and turnover of teaching staff does not create any notable risks for the implementation of the programme. Based on the data presented in the SER, the average number of full-time students per teacher establishment was 1.4 and of part-time students 2.2 in 2015.

The SER states that “... there is no need to hire full-time lecturers. To ensure the quality of the programme execution, lecturers-practitioners and researchers are hired to teach only a specific subject. This enables College to be flexible in the employee hiring process“ (p. 30).

Further on, the SER states that „We invite the best professionals in research and lecturers practitioners for the implementation of the programme“ (p. 26), however relying on the CV-s presented in the SER as well as on the information collected during the site visit, majority of teachers involvement in the active research as well as the quality of research outcome vary case by case and not all teachers have been active in applied research during the recent years indicating that reliance on the part-time teachers can create serious threats for the quality, development and long-term sustainability of the programme in VBC.

However, it should be noted that majority of the programme staff have sufficient practical experience to teach the subjects assigned to them; a number of teaching staff are freelance translators, which is a good sign, as they have regular hands-on experience.

International mobility of teachers involved in the VBC programme is satisfactory, however there is still some unused potential for increasing incoming numbers of foreign teachers, especially teaching applied linguistic subjects and thereby improving the implementation of the VBC programme.

The higher education institution seems to create some conditions for the professional development of the teaching staff necessary for the provision of the programme, but improvement in this area is necessary; it has not been made clear how the management ensures that staff development is in line with the programme objectives.

The most critical issue is that the majority of teachers involved in the VBC programme also have other work commitments outside the College. In these circumstances the time they dedicate to the VBC programme implementation and development process is limited.

The review team noticed lack of applied research strategy at the institutional level and research orientation at the programme level. Thus, the review team strongly recommends the development of the applied research activity within the programme through the establishment of a programme applied research profile aligned with the VBC and the programme's objectives.

As well, the review team strongly recommends to actively support staff to undertake applied research which would strengthen the curriculum and provide topics for the final theses.

It is recommended that academic staff would have some office space at the premises so that they develop a sense of programme ownership that will be beneficial to the programme (stronger involvement in the programme's activities, exploitation of research opportunities, etc).

2.4. Facilities and learning resources

The College occupies 1063 square metres on the 4th floor of a reconstructed building. For the implementation of six study programmes VBC has 8 lecture rooms and 4 computer labs. 3 large lecture rooms are meant for reading theoretical study courses and each room has 50 – 60 seats for students. There are 5 medium-sized lecture rooms with 15 – 22 seats for students: these are meant for theoretical courses for smaller student groups, as well as for practical classes, seminars, workshops and teamwork activities (SER, p. 15).

When examining premises of the College the Review Team came to the conclusion that the individual workspace for teachers was drastically inadequate. For 23 academic staff members of the programme a medium-sized room is allotted, academics have one oval table with approximately 10 chairs around it, as well as several computers to work with. All the belongings and teaching materials of the lecturers are kept in locked individual compartments of a bookcase. Lecturers can consult students only in the lecture rooms, if these are available at the concrete moment.

The Team has estimated that in 2016 there was 1 desktop computer per 6.5 students, 11 computers are available also in the College's library and 12 computers - in the reading room. Students can use computer labs during their individual study hours between and after lectures (SER, p. 15). The shortage problem probably can be remedied by the existing Wi-fi connection which

allows students to take their personal laptops with them to make notes and find information on the internet.

It is commendable that the College trains the students of the programme in computer translation classes by offering them available software packages – SDL Trados studio 11, SDL Passolo etc. For the first internship period needs when using the existing base at the VBC a more up-to-date performance and better chances in the labour market competition Trados and Passolo versions should be updated to SDL Trados studio 2015, SDL Passolo 2015 and SDL Passolo 2015 Professional Edition.

Cooperation with social partners in the sphere of translation and business allows students to get acquainted with professional activity of different companies, especially in the domain of translation business. Having three obligatory internships during the study process is a sound decision, especially when it is a specific focus-practice on enhancement of students' language skills and practicing in translation. However, the results of the cooperation with social partners not always are optimal, as can be judged from the recommendations of the social partners concerning insufficient text production/structuring skills and the need for more intensive training in document-writing skills (e.g., in CV writing).

It is claimed by the SER team that the College library acquires new books suitable for the needs of the AEL study programme and subscribes to data bases, thanks to the membership in Lithuanian Library Consortium the College. Still, after examining the books and other printed matter stored in the library, the Review Team had to admit that the choice of books for the study programme is rather modest. More extensive use of data bases should provide a wide access to specialized journal articles relevant to both the academic staff and students.

The teaching and learning equipment are generally adequate and the evidence that College trains the students of the programme in computer translation classes by offering them available software packages – SDL Trados studio 11, SDL Passolo etc. can also be positively evaluated. VBC has adequate arrangements for students' practice: gradually preparing students for their entry into the labour market. Weaknesses were detected in the lack of adequate individual workspace for teachers: this does not encourage them to prepare for the next lectures or classes or do research work in the staff-room, the lack of workspace also makes lecturers chose lecture rooms that are vacant at the given moment, when students come for a consultation. Teaching materials (textbooks, books, periodical publications, databases) are accessible, but not fully adequate, because the choice of books for the study programme is rather modest.

2.5. Study process and students' performance assessment

Admission requirements for the programme are clearly defined, stated, publicly communicated on the VBC website <http://www.kolegija.lt/en/studijos/admission/9>. According to the SER (p. 19) there are no specific requirements for acceptance to AEL programme, admission to VBC is carried out under the guidelines of the Admission to VBC Rules which are approved annually by the College Academic Board. It should be noted the minimum admission score is very low - 0,8 and programme management should at least consider applicants' score of the English exam as the drop-out rate in the programme is really high.

SER (p.19) provides a complete analysis of the full-time and part-time students admitted in the programme. The information shows that the demand for the programme is relatively weak. The number of enrolled students decreased during the period between 2011-2015: 2011=42, 2012=50+16, 2013=25+10, 2014=7+19, 2015=16+22, and 2016=16+6. SER group states that government policy on the funding of the private high education institutions had a negative influence on the students' choice. It should be noted that VBC applies tuition fee exemptions (40%) for orphans, disabled of I or II group and this is a commendable attitude.

A positive sign for the full-time studies is that for the years 2014 and 2015 the programme managed to keep the same number of entrants – 16. According to the SER (p.21), the score of the applicants is becoming lower which creates serious problems to the general quality of the provision and programme completion rates. Although students are supported at admission by an induction programme (Freshers' Camp, Socialization Week), aiming in their social and academic orientation, provided individual consultations in what regards certain academic issues, student attendance is monitored, the drop-out rate of underperforming students is still very high (76% in full-time studies and 40.9% in part-time studies). Thus, revision of admission requirements to minimize the drop-out rate and ensure longer term sustainability of the programme should be considered as a priority for the VBC.

The organization of the study programme seems to be adequate. The workload per week and semester seems to be distributed rationally and reasonably: the contact hours take 28,8% of the total students' learning time. Different teaching and assessment methods are used, beyond the traditional examinations and tests, such as the presentation of projects individually and in groups, reports, case-studies, reflection, etc. (Annex 1).

There is sufficient information about the students' assessment process in the course descriptions and it seems to be adequate. Students stated that they receive clear information about the requirements of each subject, during the classes. In order to support smooth academic progression of students, continuous assessment is promoted in all courses, usually equally divided

between during the semester evaluation and final evaluation. The review team considers that the assessment system is clear and adequate. During the meeting the graduates emphasized professionalism and charisma of their teachers.

The SER refers that students are involved in research activities (two conferences were organized, one of these is an International Students- developed Project Conference in the field of applied sciences), in order to improve their critical thinking and communication abilities, in order to meet the learning outcomes. However, and in line with previous aspects of this report, the overall level of student applied research is weak. This is an area that needs further improvement in the institution.

There are students' mobility programmes available, both for study and for internships. The history shows that in the period 2010-2015, 24 students were involved in Erasmus+ mobility programmes, 11 students participated in international projects and seminars. However, the programme received only 1 incoming Erasmus student, therefore, the students do not benefit from the interaction with international students. Given the nature of the programme, where the international and communication dimensions are key areas, it is critical to develop this area. The institution needs to make efforts and to develop strategies to increase the internationalisation, overall, but also to attract incoming students.

In order to support the learning and teaching, the Moodle learning environment is widely used, both by students and teachers. Information to the students is provided via different sources - during the introductory subjects, college website, facebook, etc. and seems adequate. During the meeting with the students, the evaluation team was told that timetable was convenient and in case a student could not attend the lecture physically, he or she might find all the necessary material in the Moodle system or contact lecturer by email.

There is a good liaison with social partners: they are invited as guest speakers, attend VBC events, which contributes to the students' awareness of the job market.

During the meeting, students claimed that they are familiar with the results of the feedback and that "teachers take their feedback seriously". Beside direct discussions and personal contacts there are no reports of the follow-up actions.

VCB monitors on an annual basis the progress of graduates. According to the SER (p. 34), graduate employability is quite high and examples of jobs can be mentioned: e.g., Barclays, Change manager; Barclays, System Analyst; Teltonika, Export manager; Gintraka, Export manager-consultant; Lenkijos ambasada, Translator; Skrivanek translation company, Language school coordinator; UAB "Projekona", International project coordinator; Poilsio bazė "Bebrusai". Bartender; Vilniaus viešasis transportas, Bus Driver. Many of the graduated students highlighted the importance of the entrepreneurship components and the skills they developed in order to be able to

start their own businesses. According to the SER, many of the graduates admit that they were satisfied with the programme, however, some of them stated that the programme did not add any value in their current employment (Annex 10, p.258). Based on the list of graduates' employment positions provided by VBC during the visit, it should be noted that graduates careers do not necessarily relate to the field of their studies (e.g., they work as drivers, managers, administrators).

In summary, the admission requirements are clear and accessible but should be revised in order to admit students that are likely to graduate the programme. VBC ensures an adequate level of academic and social support, the assessment system of students' performance is clear and adequate. Students have possibilities to participate in student mobility programmes, however, incoming exchange should be further strengthened in order to enrich the programme and to make it more attractive for the future applicants. The overall level of student applied research is weak and needs further improvement. Graduates employability is quite high, but their careers do not necessarily relate to the field of their studies.

2.6. Programme management

The SER indicates that there is an internal QA programme in place and it is being implemented effectively. According to the SER (p. 4), the College Academic Board is the highest body which ensures quality of the study process. Decisions of implementing, monitoring and improving the study process is the sphere of Studies Department as defined in *VBC Regulations of the studies department*. The Department is responsible for ensuring programme implementation, monitoring and improvement. The SER states (p. 27) that "...the Department cooperates with AEL study programme Committee when programme improvement decisions are made. Head of the study programme Committee presents his/her and the committee's suggestions regarding the study programme plan, its implementation, and general issues on College studies, adoption and change of normative acts. If in the course of implementation of AEL study programme specific decisions are necessary – exchange programmes, social stakeholders" network development, further education, engagement in project work, etc. – they are made by other structural departments of the College according to responsibility areas, in compliance with the regulations of the Studies Department".

According to the SER (p. 28) the Head of Communication and International Relations Department and Deputy Director for Academic Affairs familiarize the senior management as well as the heads of the departments and lecturers with the results of the survey reports. The review team got an impression that the quality assurance system is somewhat too complex for such a small institution. Responsibilities for the decision making should be more clearly allocated on all levels (institutional, programme, individual level) to make it more effective and efficient. It is almost impossible to clearly define who is responsible for which part of strategic and operational

management (e.g. who is going to attract more students; who is going to provide additional financial resources for the development, adequate funding, irrespective of the demographic decline in the number of students and reduced funding from the state budget, who is responsible for the development of faculty research and teaching competences, etc.).

According to SER, information and data on the implementation of the programme are collected regularly: e.g., assessment of the AEL study programme lecturers' teaching quality (student survey); analysis of staff satisfaction (staff survey), assessment of the AEL study programme implementation and general VBC service quality; study programme graduates (Alumni) survey. Whether the outcomes of internal evaluations of the programme are used for the improvement of the programme has not been made clear. The institution rightly mentions this to be one of its weaknesses and an area for improvement.

The social partners that were interviewed did not seem to be involved in the process of improvement of the programme but they take students for practical training, give feedback on their skills, etc. and generally were satisfied with the quality of the students they receive. The social partners admitted that they are ready to use any further opportunity to participate in the improvement of the programme. Review team's recommendation is to strengthen partnerships with current social partners and to establish new connections.

In short, although the SER states that "all processes are clearly described, quality assurance system is regularly monitored and improved according to the need" (p.29), there is lack of evidence as to what extent internal quality assurance measures are effective, timely and fit for purpose. Moreover, the programme management has misinterpreted or subjectively interpreted the Order of the Minister for Education and Science of Republic of Lithuania Approving the General requirements for the First Degree and Integrated Study Programmes, 9 April 2010 No V-501 that required that the "study programme shall be completed by the assessment of the student's achievements at the examination on the final thesis (projects), and this is a serious violation of legal acts.

III. RECOMMENDATIONS

1. Formulation of the programme's aims needs improvement to make it considerably more concentrated. Arrangement of the learning outcomes should be structured to keep both the numeric succession and adjustment to concrete study cycles.
2. Social partners need to be more effectively consulted in aim-oriented enhancement of text production and text structuring skills.
3. Further modernisation of the details of the curriculum, e.g. in psycholinguistic and translation components, to make the entire curriculum even more job-related (e.g. the writing of economic and social science genres).
4. Inclusion of a BA thesis in the curriculum, since it is obligatory as defined in the legal requirements (see the Minister's order V-501 as referred to in the curriculum design section); adding the Advanced Writing course necessary to prepare for it and the more genre-specific Report on the Internship/Placement, which should be an important part of the ePortfolio for students' applications.
5. International perspectives of the programme should be improved: how to attract more foreign students/teachers, better partnership with English-speaking countries should be established, etc.
6. Responsibilities for decision making should be more clearly allocated on all levels (institutional, programme, individual level).
7. Review team's recommendation is to strengthen partnerships with current social partners and to establish new connections.

IV. SUMMARY

Considering that this is the first time the study programme is applying for the external assessment, the Review Team members have the opinion that it has conditions to be continued according to the Team's recommendations and summarised conclusions organised by each area.

The programme's aims and LOs are generally consistent with the 1st cycle of studies, but formulation of the programme's aim needs to be expressed in a more compact way. The qualifications level offered is not evenly related to all positions and therefore it only partly matches the formulated LOs. Therefore the compatibility of the programme's name, its LOs, content and the qualifications offered need improvement.

A positive aspect of the curriculum design area is that a wide spectrum of courses of applied English in business contexts are offered, ranging from translation to international cooperation. This creates a stable and broad basis for a great variety of further carriers. Still, the applied academic component is weak, "how-to-study" components could be included more explicitly in various parts of the curriculum. In particular, the text production level of the Internship Reports shows clear weaknesses in teaching and in the resulting student performance. According to the legal requirements, the study programme shall be completed by the assessment of the student's achievements at the examination on the final thesis, but the programme developers have voluntarily decided to ignore this condition and have substituted the final thesis by final examination with very liberal criteria of demands. The curriculum must be changed to include a BA thesis and the preparation of students towards it.

VBC seems to create appropriate conditions for the professional development of the teaching staff necessary for the provision of the programme. Still, improvement in this area is welcomed. It has not been made clear how the management ensures that staff development is in line with the programme's objectives. The most critical issue is caused by the fact that the majority of teachers involved in the VBC programme have additional work commitments outside the College. Therefore the time they dedicate to the VBC programme's implementation and development process is limited. The review team noticed lack of applied research strategy at the institutional level and research orientation at the programme level.

One of the commendable aspects of the facilities and learning resources area is that the students are permitted and encouraged to use computer labs during their individual study hours between and after lectures. The College trains the students of the programme in computer translation classes by offering them available software packages – SDL Trados studio 11, SDL Passolo etc., and this enhances their competitiveness in the labour market. Another commendable fact is that the programme developers provide three obligatory internships during the study process,

gradually preparing students for their entry into the labour market. A serious problem is the lack of adequate individual workspace for teachers does not encourage the academic staff to prepare for the next lectures or classes or do research work in the staff-room, the lack of workspace also makes lecturers chose lecture rooms that are vacant at the given moment, when students come for a consultation. The choice of books for the study programme does not fully satisfy the programme's needs.

The admission requirements are clear and accessible, but should be adjusted to admit students that will become potential graduates of the programme. VBC ensures an adequate level of academic and social support, the assessment system of students' performance is clear and relevant to reality. Students have opportunities of participation in student mobility programmes, but incoming flow of exchange students should be further strengthened in order to improve the programme and make it more appealing for the future applicants. The overall level of student applied research is weak and needs further improvement. Graduates employability is quite high, but their careers do not necessarily relate to the field of their studies.

Although the SER states that all processes are clearly described, as far as the responsibility division sphere is concerned, it lacks clarity: it is almost impossible to clearly define e.g., who is going to attract adequate funding, irrespective of the demographic decline in the number of students and reduced funding from the state budget, etc., who answers for the increase in the number of more students; who is going to provide additional financial resources for development. The social partners that were interviewed did not seem to be involved in the process of improvement of the programme but they take students for practical training, give feedback on their skills, etc. and generally were satisfied with the quality of the students they receive. It had not been clearly admitted to the evaluation team whether the outcomes of internal evaluations of the programme are used for the improvement of the programme after the announcement of survey results discussions with students are not organized on the issues of study quality. Finally, the programme management has misinterpreted or subjectively interpreted legal acts that requires that the "study programme shall be completed by the assessment of the student's achievements at the examination on the final thesis (projects), and this is a serious violation of legal acts.

V. GENERAL ASSESSMENT

The study programme *Applied English Language* (state code – 653Q31003) at Vilnius Business College is given **negative** evaluation.

Study programme assessment in points by evaluation areas.

No.	Evaluation Area	Evaluation of an area in points*
1.	Programme aims and learning outcomes	2
2.	Curriculum design	1
3.	Teaching staff	2
4.	Facilities and learning resources	2
5.	Study process and students' performance assessment	3
6.	Programme management	1
	Total:	11

*1 (unsatisfactory) - there are essential shortcomings that must be eliminated;

2 (satisfactory) - meets the established minimum requirements, needs improvement;

3 (good) - the field develops systematically, has distinctive features;

4 (very good) - the field is exceptionally good.

Grupės vadovas: Team leader:	Prof. dr. Janis Silis
Grupės nariai: Team members:	Prof. dr. Danica Škara
	Prof. dr. Josef Schmied
	Ms Jolita Butkienė
	Ms Kamilia Puncevič

VILNIAUS VERSLO KOLEGIOS PIRMOIOS PAKOPOS STUDIJŲ PROGRAMOS
TAIKOMOJI ANGLŲ KALBA (VALSTYBINIS KODAS – 653Q31003) 2016-06-14
EKSPERTINIO VERTINIMO IŠVADŲ NR. SV4-137 IŠRAŠAS

STUDIJŲ KOKYBĖS VERTINIMO CENTRAS

Vilniaus verslo kolegija
STUDIJŲ PROGRAMOS TAIKOMOJI ANGLŲ KALBA
(valstybinis kodas - 653Q31003)
VERTINIMO IŠVADOS

**EVALUATION REPORT
OF APPLIED ENGLISH LANGUAGE (state code - 653Q31003)
STUDY PROGRAMME
at Vilnius Business College**

Experts' team:

6. Prof. dr. Janis Silis (team leader) academic,
7. Prof. dr. Danica Škara, academic,
8. Prof. dr. Josef Schmied, academic,
9. Ms Jolita Butkienė, academic,
10. Ms Kamilia Puncevič, students' representative.

Evaluation coordinator –
Ms Kristina Selezniova

Išvados parengtos anglų kalba
Report language - English

DUOMENYS APIE ĮVERTINTĄ PROGRAMĄ

Studijų programos pavadinimas	Taikomoji anglų kalba
Valstybinis kodas	653Q31003
Studijų sritis	Humanitariniai mokslai
Studijų kryptis	Anglų filologija
Studijų programos rūšis	Koleginės studijos
Studijų pakopa	Pirma
Studijų forma (trukmė metais)	Nuolatinė -3 metai, Ištęstinė - 4 metai
Studijų programos apimtis kreditais	180
Suteikiamas laipsnis ir (ar) profesinė kvalifikacija	Anglų kalbos profesinis bakalaurus
Studijų programos įregistruavimo data	2007 10 01

INFORMATION ON EVALUATED STUDY PROGRAMME

Title of the study programme	Applied English Language
State code	653Q31003
Study area	Humanities
Study field	English Philology
Type of the study programme	College
Study cycle	First
Study mode (length in years)	Full-time (3), part-time (4)
Volume of the study programme in credits	180
Degree and (or) professional qualifications awarded	Professional Bachelor in English Language
Date of registration of the study programme	2007 10 01

TURINYS

I. ĮVADAS	4
1.1. Vertinimo proceso kontekstas	4
1.2. Bendra informacija	4
1.3. Informacija apie aukštąjį mokyklą/fakultetą/studijų kryptį/ Papildoma informacija	4
1.4. Ekspertų grupė	5
II. PROGRAMOS ANALIZĖ	6
2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai	6
2.2. Programos sandara	7
2.3. Personalas	8
2.4. Materialieji ištekliai	10
2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas	11
2.6. Programos vadyba	13
III. REKOMENDACIJOS	16
IV. SANTRAUKA	17
V. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS	18

I. ĮVADAS

1.1. Vertinimo proceso kontekstas

Vykdomų studijų programų vertinimas vykdomas vadovaujantis Studijų kokybės vertinimo centro (toliau – SKVC) direktoriaus 2010 m. gruodžio 20 d. įsakymu patvirtinta Vykdomų studijų programų vertinimo metodika (toliau – Metodika).

Vertinimo tikslas yra padėti aukštosioms mokykloms nuolat tobulinti savo studijų programas bei informuoti visuomenę apie studijų kokybę.

Vertinimo procesą sudaro šie pagrindiniai etapai: 1) savianalizė, kurios pagrindu aukštoji mokykla parengia savianalizės suvestinę; 2) ekspertų grupės vizitas į aukštają mokyklą; 3) vertinimo išvadų parengimas ir jų viešas paskelbimas; 4) paskesnė veikla.

Vadovaudamas studijų programos išorinio vertinimo išvadomis SKVC priima sprendimą dėl studijų programos akreditavimo 6 arba 3 metams. Jeigu studijų programos vertinimo išvados yra neigiamos, programa neakredituojama.

Programa akredituojama 6 metams, jeigu visas vertinamosios sritys yra įvertintos „labai gerai” (4 balai) arba „gerai” (3 balai).

Programa akredituojama 3 metams, jeigu nei viena vertinamoji sritis nėra įvertinta „nepatenkinamai” (1 balas).

Programa neakredituojama, jeigu bent viena vertinamoji sritis yra įvertinama „nepatenkinamai” (1 balas).

1.2. Bendra informacija

Aukštoji mokykla vertinimui pateikė SKVC Metodikoje nurodytus vertinimui reikalingus dokumentus. Vizito metu ir/ar po vizito aukštoji mokykla kartu su savianalizės suvestine ir jos priedais pateikė šiuos papildomus dokumentus:

Nr.	Dokumento pavadinimas
1.	Pdf failas „VVK absolventai“
2.	Word failas „Taikomosios anglų kalbos studijų programos dėstytojai“
3.	Papildomi VVK absolventų, kurie negalėjo dalyvauti susitikime su ekspertų komanda, nes jie dirba arba studijuoja užsienyje, atsiliepimai.

1.3. Informacija apie aukštąją mokyklą / fakultetą / studijų kryptį / papildoma informacija

Vilniaus verslo kolegija (toliau – VVK) – 1989 m. įkurta privati įstaiga, viena iš pirmųjų nevalstybinių aukštųjų mokyklų. Dabar tai aukštoji akredituota mokykla, turinti teisę suteikti bakalauro laipsnį baigusiesiems filologijos, informatikos, vadybos ir verslo administravimo studijų krypčių studijų programas. Kolegija savo veiklą pradėjo 1989 m. kaip viena iš pirmųjų nevalstybinių aukštųjų mokyklų. Šiuo metu VVK – akredituota aukštoji mokykla. Kolegiją akreditavo SKVC 2014 m. kaip aukštojo mokslo instituciją, kuri turi teisę suteikti profesinio bakalauro laipsnį baigusiesiems filologijos, informatikos, vadybos ir verslo administravimo studijų krypčių studijų programas.

Studijų programa Taikomoji anglų kalba (653Q31003) vykdoma nuo 2007 m. Po penkerių metų studijų 2012 m. programa buvo atnaujinta. Ją įvertino išorinė nacionalinio lygio ekspertų grupė, kuri padarė išvadą, kad programa buvo „sėkmingai vykdoma“ (savianalizės suvestinės (toliau – SS) 5 psl.). Tai buvo pirmas kartas, kai programą vertino tarptautinė ekspertų grupė, kurią suformavo SKVC.

Už profesinio bakalauro programą Taikomoji anglų kalba atsakinga Užsienio kalbų katedra. Tai viena iš trijų kolegijos studijų padalinio katedrų. Kolegijos struktūra užtikrina akademinės veiklos savivaldą per Akademinę tarybą, kuri veikia vadovaudamasi kolegijos vidaus nuostatais ir Aukštojo mokslo ir studijų įstatymu.

1.4. Ekspertų grupė

Ekspertų grupė sudaryta pagal Studijų kokybės vertinimo centro direktorius 2007 m. kovo 19 d. įsakymą Nr. 1-55 „Dėl ekspertų atrankos aprašo patvirtinimo“, pakeistą 2011 m. lapkričio 11 d. Ekspertų grupė aukštojoje mokykloje lankėsi 2016 m. kovo 10 d.

1. **Prof. dr. Janis Silis** (grupės vadovas) Anglų kalbos dėstytojas, Vertimo studijų fakultetas, Ventspilio universiteto koledžas, Latvija.
2. **Prof. dr. Danica Škara**, Split universiteto dėtytoja, Bolonijos ekspertė, Kroatija.
3. **Prof. dr. Josef Schmied**, Chemnitz technologijos universiteto dėstytojas, Vokietija.
4. **Ms Jolita Butkienė**, ISM Vadybos ir ekonomikos universiteto vyr. lektorė ir kokybės direktoriė, Lietuva.
5. **Ms Kamilia Puncevič**, Lietuvos edukologijos universiteto anglų filologijos studentė, Lietuva.

II. PROGRAMOS ANALIZĖ

2.1. Programos tikslai ir studijų rezultatai

Vienas iš sėkmingų sprendimų formuluojant programos tikslus ir studijų rezultatus (toliau – SR) – kalbos mokymo ir vadybos įgūdžių ugdymo aspektų derinimas. Programos vadovai ir akademikai naudoja studijų programos kalbos sudedamą dalį kaip priemonę gerinti tas žinias ir įgūdžius, kurių absolventams reikia konkuruojant darbo rinkoje kaip tarptautinių santykių specialistams, reklamos ir rinkodaros tekstų kūrėjams, tekstų vertėjams ir redaktoriams plačiame darbo rinkos segmente, t. y. vietas ir tarptautinio verslo, prekybos, turizmo įmonėse ir kitur. Konkurencingumą dar labiau sustiprina absolventų kvalifikacija pasirinkus kitą užsienio kalbą iš siūlomų septynių.

Rengiant studijų programos SR, svarbų vaidmenį atliko našiai ir bendrai dirbusios Savianalizės suvestinės (toliau – SS) rengimo grupė, Užsienio kalbų katedra ir Studijų katedra, nepriekaištingos reputacijos tarptautiniai vertimų biurai „Skrivanek“, „Baltijos vertimai“, „Eurotrados“ ir kiti, buvo bendradarbiaujama su kitais socialiniais partneriais: „Barclays“ technologijų centru ir „Western Union“.

Išsami informacija apie studijų programos tikslus ir SR viešai skelbiama kolegijos tinklalapyje, taip pat informavimo ir konsultavimo svetainėse, kurios nurodytos SS (6 psl.). Studijų programos tikslų (SS, 7 psl.) apibrėžimas atspindi SR sritis ir kryptis, nors galėjo būti suformuluoti glausčiau. Su tikslais susijusią informaciją galima rasti trijuose puslapiuose „Programos tikslai ir studijų rezultatai“ ir viename puslapyje „Programos struktūra“: 7 psl. („Programos tikslai – parengti kalbos specialistą, galintį profesionaliai dirbti šalies ir tarptautinėse įmonėse, valstybinėse įstaigose, švietimo institucijose, taip pat verslo, prekybos ir turizmo organizacijose“, netiesiogiai minima 8 psl. formuluojant SR 2.4 („vertimo priemonės“), 2.5 („[...] verčiant“), 2.2 („[...] verčiant ir redaguojant tekstus“) ir 2.3 („gali taikyti skirtinges strategijas ir vertimo metodus [...]“), 9 puslapyje. („[...] programos turinys derina būsimojo specialisto tvirtą anglų kalbos pagrindą ir vertimo bei redagavimo įgūdžius“) ir 10 puslapyje vertinimo sritis Nr. 2. „Programos sandara“ („Studijų programos Taikomoji anglų kalba (toliau – TAK) tikslas – parengti specialistus, gebančius bendrauti anglų kalba ir dirbti pasaulinėje verslo aplinkoje, versti iš anglų į lietuvių kalbą ir atvirkščiai, nuolat tobulėti ir veiksmingai prisitaikyti prie besikeičiančių rinkos sąlygų.“.). Visą šią informaciją sujungus į vieną apibrėžimą būtų galima lengviau suprasti tai, kas norima pasakyti tikslinei skaitytojų grupei – stojantiesiems (galimiems būsimiesiems studentams), vidurinių mokyklų mokytojams, plėtoriai visuomenei, socialiniams partneriams ir darbdaviams, taip pat ekspertams, vertinantiems šią studijų programą.

Programos SR yra logiškai tarpusavyje susiję, tačiau, kaip rodo SS grupės ketinimai, SR turi atitikti studijų pakopos aprašus (2 lentelė, 8–9 psl.), SR numeracija iš pirmo žvilgsnio atrodo šiek tiek paini (pvz., po 2.1 seka 2.4, po 2.5 – 2.2, po 4.2 – 3.3 ir t. t.). Susidaro įspūdis, kad iš pradžių SR sąrašas buvo sudarytas pagal numeracijos eiliškumą, tačiau po to perdarytas, kad atitiktų studijų pakopos aprašus.

Néra numatyta baigamojo darbo, kurio reikalaujama pagal teisės aktus (daugiau informacijos skyriuje „Programos sandara“), o tai daro neigiamą poveikį daugelio įgūdžių, kurių reikia sėkmingai konkuruoti darbo rinkoje, ugdymui. Socialiniai partneriai nurodė, kad absolventams trūksta teksto kūrimo ir teksto struktūrizavimo įgūdžių. Šiuo klausimu jie, taip pat akademinio personalo nariai, išreiškė nuomonę, kad bakalauro baigamojo darbo rašymas pagerintų teksto rašymo ir struktūrizavimo įgūdžius, kas būtų naudinga tariant magistro lygio studijas. Išanalizavusi baigamojo egzamino darbus ekspertų grupė padarė išvadą, kad baigiamųjų egzaminų sudėtingumo lygis yra žemesnis, nei galima tikėtis baigus visą studijų pakopą.

Apskritai, programos tikslai ir SR atitinka tam tikro studijų proceso lygio 1-osios pakopos studijas, bet programos tikslo formuluotė turėtų būti išdėstyta kompaktiškiau, vienoje pastraipoje. Siūlomų kvalifikacijų lygis neišlaiko to paties lygio, todėl nevisiškai sutampa su apibrėžtais SR. Siūloma tiksliau suderinti programos pavadinimą, SR, turinį ir kvalifikacijas.

2.2. Programos sandara

Programos sandara parengta atsižvelgiant į studijų programos tikslus ir uždavinius bei Lietuvoje nustatytus reikalavimus. Tačiau programoje néra numytas bakalauro baigiamasis darbas ir studentų paruošimas jam, nes vadovybė mano, kad šie oficialūs reikalavimai yra „neapibrėžti“. Dėl šios priežasties manoma, kad studijų turinys neatitinka panašių studijų rūšies ir lygio. Šių akademinių komponentų trūkumas kelia abejonių, ar galima pasiekti numytus SR. Taip pat sunku pasakyti, ar programa atspindi naujausius pasiekimus taikomujų tyrimų srityje. Akivaizdu, kad dėstytojai galėtų įtraukti moksliinių tyrimų, kurie daugiausiai atliki dirbant kitose institucijose (žr. 2.3 punktą), dalį. Teisės aktų reikalavimai numato, kad studijų programa baigama studento kompetencijos įvertinimu per baigamojo darbo (projekto) gynimą ir baigiamuosius egzaminus (jei numatyta teisės aktuose), kuriems skirta ne mažiau kaip 9 kreditai. Taigi, kolegijos programos sandara neatitinka teisės aktų reikalavimų ir turi būti atitinkamai pakeista: taikomojo tyrimo perspektyva turi būti įtraukta į bakalauro baigiamąjį darbą, nes tai gali būti tiesiogiai susiję su praktine ir taikomaja patirtimi, atliekant kolegijos konkrečią mokomąją praktiką.

Formaliai žiūrint, studijų programa – tipiška 3 metų bakalauro studijų programa, kurios apimtis – 180 ECTS kreditų, t. y. šeši tolygiai išdėstyti semestrai per dvejus metus, iš kurių kiekvienam skirta 30 kreditų. Vietoj bakalauro baigamojo darbo, kurio reikalaujama pagal 2010 m.

balandžio 9 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymą Nr. V-501, kuriamė teigama, kad studento pasiekimai privalomai įvertinami „per baigiamojo darbo (projekto) gynimą“, numatytais tik baigiamasis egzaminas, kuriam skirti devyni kreditai. Baigiamasis egzaminas, kuris numatomas pagal pirmiau minėtą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymą Nr. V-501, organizuojamas tik tada, kai to reikalaujama pagal teisės aktus, tačiau vertinamos studijų programos atveju nerasta teisės aktų, kurie tai numatyti. VVK baigiamasis egzaminas numato 15 kreditų bendriesiems studijų dalykams (Psichologija, Žiniasklaida, Teisė) ir 30 kreditų profesinės veiklos praktikoms (ir vadovaujama praktika ar baigamoji vertimo praktika). Tai rodo, kad programe daug dėmesio skiriama praktiniams įgūdžiams. Keturi modulių blokai (135 kreditai): Šiuolaikinė anglų kalba, Filologijos pagrindai, Anglų kalba konkretiems tikslams ir Vertimas rodo, kad studijų dalykai yra išdėstyti tolygiai, jų temos nesikartoja. Toks platus spektras numato „taikomąją lingvistiką“, ypač išsamias kalbos žinias verslo kontekste nuo vertimo iki tarptautinio bendradarbiavimo. Studentai ir alumnai džiaugiasi tuo, nes gali rinktis skirtinges karjeros galimybes: dirbtį įvairiuose įmonės padaliniuose, tačiau taip pat testi išlyginamąsių studijas ir akademinę karjerą.

Akivaizdu, kad „TAK studijų programa yra nuolat naujinama ir tikslinama, siekiant neatsilikti nuo tempo“. Tai rodo konkretus pavyzdys: „dalykas Moderniosios vertimo technologijos buvo įtrauktas kaip būtinė turinio komponentas, siekiant užbaigtį vertimo modulį kartu su pasirenkamuju dalyku Lokalizuotas vertimas ir naujai sukurtu dalyku Perkūrimas (angl. Transcreation)“ (SS, 11 psl.). Dalykų aprašai (1-as priedas) yra aiškūs (taip pat su darbu susiję dalykai, pavyzdžiui, Projektų valdymas ir Praktika įmonėje) ir apima Europos tipinę literatūrą bei įdomius atitinkamų dalykų dienoraščius (angl. blogs). Jei kalbos mokymo blokus reikia papildyti labiau akademiniais komponentais, įvairius „kaip mokytis“ elementus galima derinti stiprinant projektų valdymo įgūdžių ugdymą. Pavyzdys galėtų būti ataskaitos rašymas atlikus praktiką, kur asmeninė patirtis galėtų būti derinama su pažangiais rašymo ir redagavimo įgūdžiais, kaip siūlo socialiniai partneriai.

Galima daryti išvadą, kad TAK studijų programa siūlo patrauklų ir paprastą praktinį studijų turinį ir net rado tinkamus tarptautinius partnerius (10-as priedas). Ji atitinka reikalavimus, tačiau trūksta nedidelės akademinių mokslinių tyrimų dalies, kuri tradiciškai įtraukiama į bakalauro baigiamajį darbą. Apskritai studijų turinys neatitinka bendrujų reikalavimų, kurie numatyti 2010 m. balandžio 9 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakyme Nr. V-501, kuris reglamentuoja pirmosios pakopos ir vientisujių studijų programas. Studijų turinys siūlo platų taikomosios anglų kalbos dalykų spektronį verslo kontekste nuo vertimo iki tarptautinio bendradarbiavimo. Studijų turinys užtikrina labai platų pagrindą įvairių kryptių karjerai siekti. Taikomoji akademinė dalis yra silpna, „kaip mokytis“ dalys galėtų būti plačiau įtrauktos į įvairias

studijų turinio dalis. Tekstų rašymas rengiant praktikos ataskaitas rodo, kad akivaizdžiai trūksta dėstymo šioje srityje, ką ir rodo studentų rezultatai.

2.3. Personalas

Visi VVK studijų programą vykdantys dėstytojai atitinka minimalius reikalavimus, t. y. visi yra įgiję bent magistro (arba lygiavertį) mokslinių laipsnių. Reikalaujama, kad ne mažiau kaip pusė dėstytojų turėtų ne mažiau kaip trejų metų praktikos dėstomo dalyko srityje. VVK studijų programos atveju šis minimalus reikalavimas yra įvykdytas: 15 iš 20 studijų krypties dėstytojų (75 proc.) yra dėstytojai praktikai, du darbuotojai turi mokslų daktaro laipsnį toje studijų kryptyje, kurią dėsto. Dėstytojų skaičius yra tinkamas, ypač atsižvelgiant į mažą studentų skaičių. Dėstytojų kaita nekelia pastebimo pavojaus programos vykdymui. Remiantis SS pateiktais duomenimis, 2015 m. vidutinis nuolatinių studijų studentų skaičius vienam dėstytojui buvo 1,4 studento, o ištęstinių 2,2.

SS teigama, kad „... nėra reikalo samdyti visu etatu dirbančius dėstytojus. Siekiant užtikrinti programos vykdymo kokybę, dėstytojai praktikai ir tyrėjai samdomi dėstyti tik konkretų dalyką. Tai leidžia kolegijai išlaikyti lankstų darbuotojų samdymo procesą“ (30 psl.).

SS teigama, kad „vykdyti programą kviečiame geriausius specialistus mokslinių tyrimų srityje ir dėstytojus praktikus“ (26 psl.). Tačiau remiantis gyvenimo aprašymais, kurie pateikiami SS, taip pat vizito metu surinkta informacija galima teigti, kad daugumos dėstytojų aktyvumas moksliniuose tyrimuose, taip pat mokslinių tyrimų rezultatų kokybė kiekvienu konkrečiu atveju gali skirtis ir ne visi dėstytojai aktyviai dalyvavo taikomuosiuose moksliniuose tyrimuose per pastaruosius metus. Tai rodo, kad priklausomybė nuo ne visu etatu dirbančių dėstytojų gali kelti rimtą pavoju VVK programos kokybei, plėtrai ir ilgalaikiam tvarumui.

Reikia pažymeti, kad dauguma programą vykdančių dėstytojų turi pakankamai praktinės patirties dėstyti savo dalykus; keletas dėstytojų yra laisvai samdomi vertėjai, o tai geras ženklas, nes jie nuolat praktikuojasi.

Tarptautinis VVK programą vykdančių dėstytojų judumas yra patenkinamas, tačiau vis dar yra neišnaudotų galimybių padidinti iš užsienio atvykstančių dėstytojų skaičių, ypač dėstyti taikomuosius lingvistinius dalykus, kas leistų pagerinti VVK programos vykdymą.

Atrodo, kad aukštojo mokslo institucija sukūrė tam tikras sąlygas dėstytojų profesiniam tobulėjimui, kurio reikia programai vykdyti, tačiau šią sritį būtina tobulinti. Nėra aišku, kaip vadovybė užtikrina darbuotojų tobulėjimą atsižvelgiant į programos tikslus.

Ypač aktuali problema ta, kad dauguma VVK programą dėstančių dėstytojų taip pat dirba kitur, ne tik kolegijoje. Tokiu atveju jų laikas, skiriamas VVK programai įgyvendinti ir procesui tobulinti, yra ribotas.

Ekspertų grupė pastebėjo, kad trūksta taikomųjų mokslinių tyrimų strategijos instituciniu lygiu ir orientavimo į mokslinius tyrimus programos lygmeniu. Ekspertų grupė primygintai rekomenduoja plėtoti taikomųjų tyrimų veiklą programos ribose ir sukurti programos taikomųjų mokslinių tyrimų profilių, suderintą su VVK ir programos tikslais.

Ekspertų grupė taip pat rekomenduoja aktyviai skatinti darbuotojus vykdyti taikomuosius mokslinius tyrimus, kurie padėtų sustiprinti studijų turinį, ir teikti temas baigiamiesiems darbams.

Rekomenduojama skirti daugiau patalpų akademiniam personalui, kad jis pasijustų priklausantis programai ir tai teiktų naudos (aktyviau dalyvauti programos veikloje, išnaudoti mokslinių tyrimų galimybes ir t. t.).

2.4. Materialieji ištekliai

Kolegija užima 1063 kvadratinių metrų plotą ketvirtame rekonstruoto pastato aukšte. Šešioms studijų programoms vykdyti VVK turi 8 auditorijas, kur skaitomas paskaitos, ir 4 kompiuterių laboratorijas. Trys didelės auditorijos skirtos teorijos studijoms, kiekvienoje auditorijoje yra po 50–60 vietų studentams. Yra 5 vidutinio dydžio patalpos paskaitoms, kuriose telpa po 15–22 studentus: jos skirtos teorijos dalykams mažesnėms studentų grupėms, taip pat praktiniams užsiėmimams, seminarams, praktiniams seminarams ir komandiniam darbui (SS, 15 psl.).

Apžiūrinėdama kolegijos patalpas ekspertų grupė padarė išvadą, kad patalpų individualiam dėstytojų darbui visiškai nepakanka. 23 dėstytojams, vykdantiems programą, skirtas vidutinio dydžio kambarys; dėstytojai turi vieną ovalo formos stalą su maždaug 10 kėdžių aplink jį, taip pat keletą kompiuterių. Visus daiktus ir dėstymo medžiagą dėstytojai laiko užrakintus atskirose knygų spintos spintelėse. Dėstytojai gali konsultuoti studentus tik auditorijose, jei jos yra neužimtos konkrečiu momentu.

Ekspertų grupė nustatė, kad 2016 m. 6,5 studento buvo skirtas vienas stacionarus kompiuteris, 11 kompiuterių skirta naudotis kolegijos bibliotekoje ir 12 kompiuterių – skaitykloje. Studentai gali naudotis kompiuterių laboratorijomis savarankiško darbo metu tarp paskaitų ir po jų (SS, 15 psl.). Šį trūkumą tikriausiai galima išspręsti naudojant esamą belaidį ryšį (Wi-Fi), kuris leidžia studentams naudotis asmeniniais nešiojamaisiais kompiuteriais, juose konspektuoti ir ieškoti informacijos internete.

Džiugu, kad kolegija programos studentus moko kompiuterinio vertimo klasėse ir leidžia jems dirbti su šiais programinės įrangos paketais: SDL Trados studio 11, SDL Passolo ir kitais. Atliekant pirmąjį profesinę praktiką, naudojama esama VVK materialinė bazė, tačiau siekiant užtikrinti veiksmingesnį darbą ir geresnes galimybes konkuruoti darbo rinkoje, Trados ir Passolo

versijos turėtų būti atnaujintos naujesnėmis versijomis: SDL Trados studio 2015, SDL Passolo 2015 ir SDL Passolo 2015 Professional Edition.

Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais vertimo ir verslo srityje leidžia studentams susipažinti su įvairių įmonių profesine veikla, ypač vertimo srityje. Studijų eigoje yra privalomos trys profesinės praktikos, o tai puikus sprendimas, ypač atsižvelgiant į tai, kad ypatingas dėmesys skiriamas į praktiką orientuotiemis studentų kalbiniams įgūdžiams tobulinti ir vertimo praktikai. Bendradarbiavimo su socialiniais partneriais rezultatai nėra visada optimalūs, ką galima spręsti iš socialinių partnerių rekomendacijų, kurie įvardijo nepakankamus teksto kūrimo ir (arba) struktūrizavimo įgūdžius ir poreikį aktyviau mokytis dokumentų rašymo įgūdžių (pavyzdžiui, rengiant CV).

SS grupė teigia, kad kolegijos biblioteka įsigyja naujų knygų, atitinkančių TAK studijų programos poreikius, naudodamasi kolegijos naryste Lietuvos bibliotekų konsorciume prenumeruoja duomenų bazes. Vis dėlto, išnagrinėjusi knygas ir kitus bibliotekoje saugomus spaudinius, ekspertų grupė turėjo pripažinti, kad knygų pasirinkimas studijų programai yra gana kuklus. Platesnis duomenų bazių naudojimas suteiktų plačias galimybes naudotis specializuotų žurnalų straipsniais, kurie aktualūs akademiniam personalui ir studentams.

Materialieji ištekliai iš esmės yra tinkami, o tai, kad kolegija ugdo programos studentus kompiuterinio vertimo klasėse ir leidžia jiems naudotis programinės įrangos paketais SDL Trados studio 11, SDL Passolo ir kitais, yra teigiamas aspektas. VVK yra sudariusi atitinkamų susitarimų dėl studentų praktikos: laipsniškai rengia studentus darbo rinkai. Silpnybė – trūksta tinkamų patalpų individualiam dėstytojų darbui, o tai neskatina jų ruoštis paskaitoms ar užsiėmimams arba atliliki mokslinius tyrimus dėstytojų kambariuose. Darbo vietas stoka verčia dėstytojus rinktis auditorijas, kurios yra laisvos tuo metu, kai studentai ateina konsultuotis. Dėstymo medžiaga (vadovėliai, knygos, periodiniai leidiniai, duomenų bazės) yra prieinama, tačiau nėra visiškai tinkama, nes knygų pasiūla studijų programai yra gana kukli.

2.5. Studijų eiga ir jos vertinimas

Priėmimo į studijų programą reikalavimai yra aiškiai apibrėžti ir viešai skelbiami VVK tinklalapyje <http://www.kolegija.lt/en/studijos/admission/9>. Pasak SS (19 psl.), nėra konkrečių reikalavimų dėl priėmimo į TAK studijų programą, o priėmimas į VVK vykdomas pagal priėmimo į VVK taisykles, kurias kasmet tvirtina Kolegijos akademiniė taryba. Reikėtų pažymėti, kad minimalus priėmimo balas yra labai žemas – 0,8, todėl programos vadovybė turėtų bent apsvarstyti stojančiųjų anglų kalbos egzamino rezultatus, nes iškritusių studentų skaičius yra tikrai didelis.

SS (19 psl.) pateikia išsamią nuolatinių ir ištęstinių studijų studentų, priimtu studijuoti šią programą, analizę. Duomenys rodo, kad programos paklausa yra gana menka. Priimtu studentų

skaičius laikotarpiu nuo 2011 iki 2015 m. sumažėjo: 2011 = 42, 2012 = 50 + 16, 2013 = 25 + 10, 2014 = 7 + 19, 2015 = 16 + 22 ir 2016 = 16 + 6. SS grupė nurodo, kad valstybės politika dėl privačių aukštuju mokslo įstaigų finansavimo turėjo neigiamos įtakos studentų pasirinkimui. Reikėtų pažymėti, kad VVK taiko nuolaidą mokesčiu už mokslą (40 %) našlaičiams, I ar II grupės neįgaliesiems, o tai yra pagirtinas požiūris.

Teigiamas ženklas nuolatinių studijų studentams yra tas, kad 2014 ir 2015 metų programa sugebėjo išlaikyti tą patį stojančiųjų skaičių – 16. Pasak SS (21 psl.), stojančiųjų stojamasis balas vis mažėja, o tai kelia rimitų problemų bendrai programos vykdymo kokybei ir jos baigimo rezultatams. Nors studentams suteikiama pagalba stojant ir vykdoma susipažinimo programa (pirmakursių stovykla, socializacijos savaitė), kuri padeda susiorientuoti socialinėje ir akademinėje aplinkoje, teikiamos individualios konsultacijos tam tikrais akademiniais klausimais, kontroliuojamas studentų lankomumas, tačiau iškritusiuų skaičius dėl prasto pažangumo vis dar labai aukštas (76 proc. nuolatinių studijų ir 40,9 proc. visų ištęstinių studijų). VVK turėtų teikti prioritetą priėmimo reikalavimams ir juos peržiūrėti, siekdama sumažinti iškritusiuų skaičių ir užtikrinti ilgalaikį studijų programos tvarumą.

Studijų programa organizuojama tinkamai. Darbo krūvis per savaitę ir semestrą paskirstytas racionaliai ir argumentuotai: kontaktinės valandos sudaro 28,8 proc. viso studentų mokymosi krūvio. Taikomi įvairūs dėstymo ir vertinimo metodai; be tradicinių egzaminų ir testų, projektai pristatomi individualiai ir grupėse, teikiamos ataskaitos, atliekami konkrečių atvejų tyrimai, refleksijos ir t. t. (1-as priedas).

Informacijos apie studentų vertinimo procesą dalykų aprašuose pakanka, ji yra tinkama. Studentai teigė, kad informacija apie kiekvieno dalyko reikalavimus aiškiai pateikama užsiėmimų metu. Siekiant užtikrinti sklandžią akademinę studentų pažangą, skatinama nuolat vertinti visus dalykus, paprastai po lygiai paskirstant tarp semestro vertinimo ir galutinio įvertinimo. Ekspertų grupė mano, kad vertinimo sistema yra aiški ir tinkama. Susitikimo metu absolventai pabrėžė dėstytojų profesionalumą ir charizmatiškumą.

SS nurodo, kad studentai dalyvauja mokslinių tyrimų veikloje (buvo surengtos dvi konferencijos, viena iš jų – tarptautinė studentų surengta projekto konferencija taikomujų mokslų srityje) siekdamai gerinti kritinį mąstymą, bendravimo gebėjimus ir siekdamai studijų rezultatų. Tačiau, atsižvelgiant į ankstesnius šių vertinimo išvadų aspektus, bendras studentų taikomujų tyrimų lygis yra žemas. Tai sritis, kurią kolegija turi toliau tobulinti.

Studentų judumo programų yra tiek studijoms, tiek profesinei praktikai. Statistika rodo, kad 2010–2015 m. laikotarpiu 24 studentai dalyvavo Erasmus+ judumo programose, 11 dalyvavo tarptautiniuose projektuose ir seminaruose. Tačiau pagal Erasmus programą atvyko studijuoti tik vienas studentas, todėl studentai negauna naudos iš bendravimo su kitų šalių studentais.

Atsižvelgiant į programos pobūdį, kur tarptautiniai ir ryšių klausimai yra pagrindinės sritys, labai svarbu plėtoti šią sritį. Istaiga turi stengtis ir parengti strategijas, kaip didinti tarptautiškumą apskritai ir pritraukti užsienio studentų.

Siekdami palengvinti mokymą ir mokymąsi, studentai ir dėstytojai plačiai naudojasi Moodle mokymosi aplinka. Informacija studentams yra teikiama skirtingais šaltiniais: per įvadinius dalykus, kolegijos interneto svetainėje, Facebook ir t. t., ir, atrodo, yra tinkami. Susitikimo su studentais metu ekspertų grupei buvo pasakyta, kad tvarkaraštis yra patogus, o jei studentas negali fiziškai atvykti į paskaitą, jis arba ji gali rasti visą reikalingą medžiagą Moodle sistemoje arba susisiekti su dėstytoju el. paštu.

Užmegzti geri ryšiai su socialiniais partneriais: jie kviečiami kvestiniai lektoriais, dalyvauja VVK renginiuose, kas prisideda prie studentų informavimo apie darbo rinką.

Susitikimo metu studentai teigė, kad yra susipažinę su grįztamojo ryšio rezultatais ir kad „dėstytojai rimtai vertina grįztamojo ryšio rezultatus“. Be tiesioginių diskusijų ir asmeninių kontaktų, nėra jokių tolesnių veiksmų.

VVK kasmet stebi absolventų pažangą. Pasak SS (34 psl.), absolventų įsidarbinimo lygis yra gana aukštas. Galima pateikti šiuos darbo vietų pavyzdžius: pokyčių vadovas („Barclays“), sistemų analitikas („Barclays“), eksporto vadybininkas („Teltonika“), eksporto vadybininkas-konsultantas („Gintraka“), vertėjas Lenkijos ambasadoje, kalbų mokyklos koordinatorius („Skrivanek“ vertimų bendrovė), tarptautinių projektų koordinatorius (UAB „Projekona“), barmenas poilsio bazėje „Bebrusai“, autobuso vairuotojas („Vilniaus viešasis transportas“). Daugelis baigusiuju pabrėžė verslumo įgūdžius, kurių įgijo tam, kad galėtų pradėti savo verslą. Pasak SS, daugelis absolventų pripažista, kad jie buvo patenkinti programa, tačiau kai kurie nurodė, kad programa nedavė jokios pridėtinės vertės jų dabartiniam darbui (10 priedas, 258 psl.). Remiantis VVK pateiktu absolventų darbo pareigybų sąrašu, kuris buvo pateiktas vizito metu, reikėtų pastebėti, kad absolventų karjera nebūtinai susijusi su jų studijų kryptimi (pvz., dirba vairuotojais, vadybininkais, administratoriais).

Apibendrinant galima teigti, kad priėmimo reikalavimai yra aiškūs ir prieinami, tačiau juos reikėtų peržiūrėti siekiant užtikrinti, kad mokytis būtų priimti tie studentai, kurie gali baigti programą. VVK užtikrina tinkamą akademinės ir socialinės paramos lygi, studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški ir tinkama. Studentai turi galimybę dalyvauti studentų judumo programose, tačiau reikėtų toliau stiprinti studentų mainus, kurie galėtų papildyti programą, ji taptų patrauklesnė būsimiesiems studentams. Bendras studentų taikomųjų tyrimų lygis yra žemas, šią sritį reikia toliau tobulinti. Absolventų įsidarbinimo lygis yra gana aukštas, tačiau jų karjera nebūtinai susijusi su jų studijų kryptimi.

2.6. Programos vadyba

SS nurodyta, kad vidinės kokybės užtikrinimo (toliau – KU) programa yra, ji įgyvendinama veiksmingai. Pasak SS (4 psl.), kolegijos akademinių taryba yra aukščiausia valdymo institucija, užtikrinanti studijų eigos kokybę. Sprendimus, kaip įgyvendinti, stebeti ir tobulinti studijų eiga, priima studijų katedros, kaip apibrėžta VVK studijų katedros nuostatuose. Katedra atsako už programos vykdymą, stebesena ir gerinimą. SS teigama (27 psl.), kad „.... Katedra bendradarbiauja su TAK studijų programos komitetu, priimant sprendimus dėl studijų programos tobulinimo. Studijų programos komiteto pirmininkas pateikia savo ir komiteto siūlymus dėl studijų programos plano, jo įgyvendinimo ir bendrujų klausimų dėl koleginių studijų, norminių aktų priėmimo ir pakeitimo. Jei TAK studijų programos vykdymo metu reikia priimti konkrečius sprendimus dėl mainų programų, socialinių dalininkų tinklo plėtros, tolesnio išsilavinimo, dalyvavimo projektinėje veikloje ir t. t., juos priima kiti kolegijos struktūriniai padaliniai pagal savo atsakomybės sritį ir laikydamiesi Studijų katedros nuostatų“.

Pasak SS (28 psl.), Komunikacijos ir tarptautinių santykių katedros vedėjas ir direktoriaus pavaduotojas akademiniams reikalams supažindina vadovybę, katedrų vedėjus ir dėstytojus su tyrimo ir apklausų ataskaitų rezultatais. Ekspertų grupei susidarė įspūdis, kad kokybės užtikrinimo sistema yra pernelyg sudėtinga tokiai mažai institucijai. Atsakomybė už sprendimų priėmimą turėtų būti aiškiau paskirstyta visais lygmenimis (instituciniu, programos, individualiu lygiu), kad ji būtų veiksmingesnė ir efektyvesnė. Beveik neįmanoma aiškiai apibrėžti, kas yra atsakingas už kurią strateginio ir vykdymo valdymo dalį (pvz., kas turėtų pritraukti daugiau studentų, kas turėtų teikti papildomus finansinius ištaklius plėtrai, pakankamą finansavimą nepriklausomai nuo demografinės situacijos nulemto studentų skaičius nuosmukio ir sumažinto finansavimo iš valstybės biudžeto, kas atsako už fakulteto mokslinių tyrimų ir dėstymo kompetencijų gerinimą ir panašiai.).

Pasak SS, informacija ir duomenys apie programos vykdymą renkami reguliarai, pvz., atliekamas TAK studijų programos dėstytojų dėstymo kokybės vertinimas (studentų apklausa), personalo pasitenkinimo analizė (darbuotojų apklausa), TAK studijų programos vykdymo ir bendros VVK paslaugų kokybės vertinimas, studijų programos absolventų (alumnų) apklausa. Ar programos vidaus vertinimo rezultatai yra naudojami programai tobulinti, nebuvvo aišku. Institucija teisingai nurodo, kad tai vienas iš jos trūkumų, ir šią sritį reikia gerinti.

Neatrodė, kad socialiniai partneriai, su kuriais buvo kalbėta, dalyvaučia studijų programos tobulinimo procese, tačiau jie priima studentus praktikai, teikia grįztamajį ryšį apie jų įgūdžius ir apskritai buvo patenkinti studentų, kurie pas juos dirbo, rezultatais. Socialiniai partneriai pripažino, kad jie pasirengę išnaudoti bet kokias galimybes ir dalyvauti programos tobulinimo procese. Ekspertų grupė rekomenduoja stiprinti partnerystę su esamais socialiniais partneriais ir

užmegzti naujus ryšius.

Trumpai tariant, nors SS teigama, kad „visi procesai yra aiškiai aprašyti, kokybės užtikrinimo sistema yra reguliarai stebima ir tobulinama pagal poreikį“ (29 psl.), trūksta įrodymų, kokiui mastu vidinės kokybės užtikrinimo priemonės yra veiksmingos, laiku taikomos ir tinkamos naudoti pagal paskirtį. Be to, programos vadovybė klaidingai ar subjektyviai interpretavo 2010 m. balandžio 9 d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymą Nr. V-501 „Dėl laipsnį suteikiančių pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų programų bendrujų reikalavimų aprašo patvirtinimo“, pagal kurį „studijų programa baigiamos absolvento kompetencijos įvertinimu per baigiamojo darbo (projekto) gynimą ir baigiamuosius egzaminus“, o tai yra rimtas teisės aktų pažeidimas.

III. REKOMENDACIJOS

1. Tobulinti studijų programos tikslų formuluotes, kad jie būtų labiau koncentruoti. Studijų rezultatų struktūra turi išlaikyti tiek numeravimo tēstinumą, tiek atitinkti konkretias studijų pakopas.
2. Aktyviau konsultuotis su socialiniais partneriais siekiant pagerinti į tikslus orientuotą tekstu kūrimą ir teksto išdėstymo įgūdžius.
3. Toliau modernizuoti studijų turinį, pvz. psicholingvistinius ir vertimo komponentus, kad visas studijų turinys būtų dar labiau orientuotas į praktiką (pavyzdžiui, ekonominių ir socialinių mokslų žanrų rašymas).
4. I studijų turinį įtraukti bakalauro baigiamajį darbą, nes to reikalauja teisės aktai (žr. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymą Nr. V-501, kuris nurodytas programos sandaros dalyje); papildomai įtraukti dalyką *Rašymas pažengusiesiems*, kuriam būtina ruoštis, ir daugiau į konkretius žanrus orientuotą profesinės praktikos ar specialiosios praktikos ataskaitą, kuri būtų svarbi studentų prašymų el. portfelio dalis.
5. Gerinti studijų programos tarptautines perspektyvas: kaip pritraukti daugiau studentų ir (arba) dėstytojų iš užsienio, gerinti partnerystę su anglų kalba kalbančiomis šalimis ir t. t.
6. Aiškiau paskirstyti atsakomybę už sprendimų priėmimą visais lygmenimis (instituciniu, programos, individualiu lygmenimis).
7. Stiprinti partnerystę su dabartiniiais socialiniais partneriais ir užmegzti naujus kontaktus.

V. SANTRAUKA

Atsižvelgiant į tai, kad tai yra pirmas kartas, kai studijų programos vykdytojai kreipiasi dėl išorinio vertinimo, ekspertų grupės nariai mano, kad ji gali būti tėsiama atsižvelgus į ekspertų rekomendacijas ir apibendrintas išvadas, kurios išdėstyotos pagal kiekvieną vertinimo sričių.

Programos tikslai ir SR iš esmės atitinka pirmosios pakopos studijų reikalavimus, bet reikia glausčiau suformuluoti programos tikslą. Siūlomų kvalifikacijų lygis netolygiai susijęs su visomis pozicijomis, todėl tik iš dalies atitinka suformuluotus SR. Siūloma tikslinti programos pavadinimą, SR, turinį ir siūlomas kvalifikacijas, kad jie būtų suderinti tarpusavyje.

Teigiamas programos sandaros aspektas tas, kad siūlomas platus taikomosios anglų kalbos verslo kontekste dalykų spektras – nuo vertimo iki tarptautinio bendradarbiavimo. Tai leidžia užtikrinti stabilų ir platų pagrindą įvairių krypteių karjerai siekti. Vis dėlto taikomasis akademinis blokas yra silpnas, blokai „kaip studijuoti“ galėtų būti daugiau įtraukti į įvairias studijų turinio dalis. Visų pirma, profesinių praktikų ataskaitų rašymo lygis aiškiai rodo dėstymo ir studentų pasiekimų trūkumus. Pagal teisės aktų reikalavimus studijų programa baigiamama absolvento kompetencijos įvertinimu per baigiamojo darbo gynimą, tačiau programos kūrėjai savavališkai nusprendė ignoruoti šį reikalavimą ir baigiamajį darbą pakeitė baigiamuoju egzaminu su labai liberaliais kriterijais. Studijų turinys turi būti pakeistas ir turi būti įtrauktas bakalauro baigiamasis darbas, o studentus reikia tam rengti.

VVK, atrodo, sudaro tinkamas sąlygas dėstytojų profesiniam tobulėjimui, kurio reikia programai vykdyti. Vis dėlto skatinama šią sričių tobulinti. Nebuvo aišku, kaip vadovybė užtikrina, kad darbuotojų tobulėjimas atitiktų programos tikslus. Tai labai svarbu, nes dauguma programos dėstytojų papildomai dirba ne kolegijoje. Todėl laikas, kuri jie skiria VVK programai vykdyti ir plėtros procesui, yra ribotas. Ekspertų grupė pastebėjo, kad instituciniu lygiu trūksta taikomųjų mokslinių tyrimų strategijos ir orientavimo į mokslinius tyrimus programos lygiu.

Vienas iš materialiųjų išteklių sveikintinų aspektų tas, kad studentams leidžiama ir jie skatinami naudotis kompiuterinėmis laboratorijomis savarankiškam darbui tarp paskaitų ir po jų. Kolegija ugdo studijų programos studentus kompiuterinių vertimų klasėse ir jiems siūlo programinės įrangos paketus SDL Trados studio 11, SDL Passolo ir kitus, o tai stiprina studentų konkurencingumą darbo rinkoje. Kitas pagirtinas faktas tas, kad programos kūrėjai numatė tris privalomas profesines praktikas studijų proceso metu ir laipsniškai rengia studentus darbo rinkai. Rimta problema – tinkamų individualių dėstytojams skirtų darbo vietų trūkumas, kas neskatina akademinio personalo ruoštis kitai paskaitai ar užsiėmimui arba atlikti tiriamajį darbą darbuotojams skirtose patalpose. Darbo vietos stoka verčia dėstytojus rinktis auditorijas, kurios yra laisvos tuo

momentu, kai studentai kreipiasi dėl konsultacijos. Knygų pasirinkimas studijų programai neviškai atitinka programos poreikius.

Priėmimo reikalavimai yra aiškūs ir prieinami, bet turi būti patikslinti, kad būtų priimami tie studentai, kurie gali baigti programą. VVK užtikrina tinkamą akademinės ir socialinės paramos lygi, studentų pasiekimų vertinimo sistema yra aiški ir atitinka realybę. Studentai turi galimybes dalyvauti studentų judumo programose, bet pagal mainų programas atvykstančių studentų skaičius turėtų būti didinamas, siekiant pagerinti programą, kad ji taptų patrauklesnė būsimiesiems studentams. Bendras studentų taikomųjų tyrimų lygis yra menkas, šią sritį reikia toliau tobulinti. Absolventų įsidarbinimo galimybės yra gana geros, tačiau jų karjera nebūtinai susijusi su jų studijų kryptimi.

Nors SS teigama, kad visi procesai yra aiškiai aprašyti, tačiau kalbant apie atsakomybės pasiskirstymą trūksta aiškumo: beveik neįmanoma aiškiai apibrėžti, pvz., kas atsako už tinkamo finansavimo pritraukimą, nepriklausomai nuo demografinės situacijos nulemto studentų skaičiaus sumažėjimo ir riboto finansavimo iš valstybės biudžeto, ir kas atsako už studentų skaičiaus didinimą, kas ketina suteikti papildomų finansinių išteklių plėtrai. Neatrodė, kad socialiniai partneriai, su kuriais buvo kalbėta, dalyvautų programos tobulinimo procese, bet jie priima studentus praktikai atliliki, teikia grįztamajį ryšį apie jų įgūdžius ir apskritai yra patenkinti studentų, kurie dirbo pas juos, rezultatais. Ekspertų grupė negalejo aiškiai pasakyti, ar programos vidinio vertinimo rezultatai yra naudojami programai tobulinti po to, kai paskelbiami apklausos rezultatai; diskusijos su studentais studijų kokybės klausimais nėra rengiamos. Galiausiai, programos vadovybė klaidingai ar subjektyviai interpretavo teisės aktus, pagal kuriuos „studijų programa baigiamā absolvento kompetencijos įvertinimu per baigiamojo darbo (projekto) gynimą“, o tai yra rimtas teisės aktų pažeidimas.

V. APIBENDRINAMASIS ĮVERTINIMAS

Vilniaus verslo kolegijos studijų programa *Taikomoji anglų kalba* (valstybinis kodas – 653Q31003) vertinama **neigiamai**.

Eil. Nr.	Vertinimo sritis	Srities įvertinimas, balais*
1.	Programos tikslai ir numatomi studijų rezultatai	2
2.	Programos sandara	1
3.	Personalas	2
4.	Materialieji ištekliai	2
5.	Studijų eiga ir jos vertinimas	3
6.	Programos vadyba	1
	Iš viso:	11

* 1 – Nepatenkinamai (yra esminių trūkumų, kuriuos būtina pašalinti)

2 – Patenkinamai (tenkina minimalius reikalavimus, reikia tobulinti)

3 – Gerai (sistemiškai plėtojama sritis, turi savitų bruožų)

4 – Labai gerai (sritis yra išskirtinė)
